

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: (-ö-)

Cím: A Szépművészeti Múzeum és barátai

Forrás: Nemzeti Ujság

3n

1924. 8. 6.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. fiz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

708

Hely

Idő

"1924"

Személy

H

A Szépművészeti Múzeum barátai

Ez idén ősszel önálló kiállítás keretében fogja megismerni a közönség azokat a mutárgyakat, amelyekkel legutóbb gazdagodott a Szépművészeti Múzeum. Ez gazdagodás a múzeumnak művészet egész területét felölelő gyűjtő- és konzerváló-programjához hiven, ezuttal is kétirányú: régi és modern, külföldi és magyar alkotásokból áll. A régi képtár és a magyar gyűjtemény gyarapszik velük oly emberek jóvoltából, akikkel kapcsolatban valóban nem frázis az önzetlen lelkesség és a köz javát szolgáló kulturszeretet emlegetése. Hosszú idő óta ennek a nagyszabású és nagyértékű magyar művészeti intézménynek egész sorsa, prosperálása szinte az ő kezükben van letéve. Az állam? Azóta, hogy az állam fölött az eget behorította a háboru vészfelhője: tíz év óta csak garasokat tud kapni a Szépművészeti Múzeum, amely pedig annakidején más-
hoz volt szokva, Goya híres képének (Bermudezné arcképe) százhatvan ezer koronát kitevő vételárát például állami pénzből fizette ki. Ma egy ilyarányú vásárlás elképzelhetlen volna a hivatalos büdzsé részéről s lehetetlen volt a háborus években is. Hogy ennek ellenére a múzeum művészeti állománya nem állt meg a régi keretknél, hogy azóta számtalan nagyértékű, a műtörténeti fejlődés szempontjából fontos és hiányt betöltő darabokkal növekedett: ez köszönhető azoknak az embereknek, akik ha nem volnának, úgy kellene kitalálni, kitenyészteni őket.

Párisban a műbarátoknak azt a frontját, amely a maga művészszeretetével és anyagi áldozatkészségével siet az állam támogatására, ha oly műkincs megszerzéséről van szó, amelynek megszerzése nemzeti érdek: egy társadalmi szervezethez fogja össze. A neve e szervezethez: *Les amis du Louvre*. Nekik nagy részük van abban, hogy a Lajosok alapítása, a Louvre a világ művészeti gyűjteményei közt máig változatlanul megtartotta vezető szerepét s a franciák értenek is hozzá, hogy ezt a kultuszt a Louvre iránt ébren tartásuk, amelynek egyik termében márványlapon aranybetűkkel olvashatók a nagy adományozók nevei. A né-

met, illetve a porosz múzeumok legfőbb irányítója, a kiváló Bode is ezt a példát utánozta, amikor a háboruelőtti években megalakította a berlini *Kaiser Friedrich's Museum* barátainak társaságát. Nálunk hasonló céllal, közvetlenül a háboru előtt alakult meg a *Múzeumbarátok Egyesülete*, amely néhány nagyértékű letéttel gazdagította az Iparművészeti és a Szépművészeti Múzeumot, a közbejött háborus idők miatt azonban a folytatás itt sem lett az, aminő a kezdet volt. A Szépművészeti Múzeum azért szűnet nélkül gyarapodott, mert függetlenül ettől a szép szándéku egyesülettől, régi barátai mellett újak támadtak. Ezek a múzeumbarátok, akiknek címei közt újabban egyre sürűbben fordulnak elő külföldi, amerikai magyar címek: ninesenek megszervezve, nem rendelkeznek egyesülettel, hivatalos bélyegzővel és levélpapírossal. Mindazonáltal mégis egy kört alkotnak, összetalálkoznak ugyanabban a nobilis gesztusban és hazafias érzésben, valamennyiüket ugyanaz a kéz tartja össze: Petrovics Elek, a múzeum főigazgatójának keze. Mert abban, hogy a műgyűjtők oly mértékben keresik fel adományaikkal a múzeumot, mint ahogyan felkeresték és felkeresik: ez az utóbbi is döntő motívum. Azelőtt, régebben szintén voltak amatőrök, akik a Szépművészeti Múzeum közérdekű hivatását a maguk részéről előmozdították. Pálffy János gróf, ez a Jókai regényalakjai közé tartozó főúr, például egész képtárt kitevő fejedelmi adománnyal írta be nevét a múzeum történetébe. De az az intenzív tempo és az a bizonyos rendszeresség, amelynek jegyében a múzeum mostoha viszonyai ellenére gazdagodott és gazdagszik magánosok ajándékai és letétjei révén: ez összefügg Petrovics működésével, akit valaki találoan nevezett a magyar állam legkülönb ágensének azon a banketten, amelyet a Szinyei Társaság rendezett a tavasszal tiszteletére. Csak megemlítjük, hogy az újabb gyarapodás legnevezetesebb darabja

az a Boticelli köréből származó festmény (Szent Sebestyén), amelynek megszerzését több műbarát hozzájárulásán kívül a Magyar Cukorgyárosok Országos Egyesületének ötszáz angol fontnyi adománya tette lehetővé. E nagyértékű képen kívül még egész sor becses és jelentős festmény és graikai anyag fogja illusztrálni az őszi kiállításon azt az örömdetes tényt, hogy a Szépművészeti Múzeum a szanalás, az aranyköltségvetés idején sem jöhet bajba, mert vannak barátai, akik gondolnak rá és nem hagyják el.

(-ö-)